Місячний Економічний Моніторинг України

№2 (196), лютий 2017 року

Резюме

Тема місяця: Електроенергія

Політика: Наприкінці січня відбулося загострення військового конфлікту через напад об'єднаних російсько-сепаратистських сил на Авдіївку.

Реальний сектор: За оперативною оцінкою Держстату реальний ВВП у четвертому кварталі 2016 року зріс на 4,7% дпр.

Енергетичний сектор: У лютому було підвищено тарифи на газ та електроенергію для промисловості.

Транспорт. Відповідальність за операційний контроль над «Укрзалізницею» передано від Міністерства інфраструктури напряму до Кабінету Міністрів.

Сільське господарство: У 2016 році врожай та експорт зернових досягнув рекордного рівня.

Зовнішній сектор: У 2016 році дефіцит рахунку поточних операцій дорівнював 3,4 млрд дол. США порівняно із дефіцитом у 0,2 млрд дол. США у 2015 році. Профіцит фінансового рахунку зріс до 4,6 млрд дол. США з 0,6 млрд дол. США у 2015 році.

Фіскальна політика: У 2016 році уряд виконав планові показники бюджетних доходів, але не зміг повністю профінансувати видатки.

Соціальна політика: У 2017 році трансфер з Державного бюджету Пенсійному фонду за планом профінансує близько 50% всіх видатків Фонду.

Ринок праці: У грудні 2016 року середня заробітна плата зросла на 11,6% дпр в реальному вимірі.

Монетарна політика: Споживча інфляція залишалась вище 12% дпр протягом чотирьох місяців підряд і становила 12,6% дпр в січні.

Обмінний курс: Міжнародні резерви НБУ зменшились у січні до 15,5 млрд дол. США.

Державний борг: Державний борг у 2016 році зріс до 83-84% ВВП.

Тема місяця: Електроенергія

Чи дозволить нова Методика легше приєднатися до електричних мереж?

Ірина Коссе

У січні Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), суттєво підвищила вартість нестандартного приєднання до електричних мереж на 2017 рік до 3094-9428 грн/кВт в залежності від постачальника. Це стало наслідком перегляду Методики розрахунку сплати за приєднання електроустановок до електричних мереж у листопаді 2016 року.[1] В оновленій Методиці передбачено єдину формулу розрахунку платежу для «нестандартного» приєднання та визначено технічні умови під'єднання споживачів до електричних мереж. Формула базується на вартості заміни одиниці обладнання електропередавальної організації, коефіцієнті оптимізації та прямих витратах на будівництво лінії електромереж до нового споживача.

Новий підхід було підтримано експертами, які відзначили підвищення прозорості та спрощення процедури приєднання. Раніше ціни на подібні приєднання могли суттєво різнитись, а процедура мала потенційну корупційну складову. Загалом, процедуру приєднання до електромереж є однією з перешкод у розвитку бізнесу. Відповідно до рейтингу Світового банку «*Ведення бізнесу*» за 2017 рік Україна займає 130-те місце в категорії *Отримання електроенергії*. Опитування українських МСП «Щорічна оцінка ділового клімату в Україні»[2] 2015 року показало, що вартість приєднання до електромереж для МСП становила від 80 грн до 3,5 млн грн. В середньому підключення до електромереж коштувало близько 13500 грн для фізичних осіб-підприємців та близько 22500 грн для юридичних осіб. Ці дані показують, що приєднання до електромереж пов'язано для українських підприємств із високими витратами та невизначеністю.

Зміна Методики має лише обмежений вплив на приєднання бізнесу до електромереж, оскільки стосується лише нестандартного приєднання - переважно приєднання електричного обладнання потужністю 160-5000 кВт. Найпоширеніші об'єкти, на які поширено механізм нестандартного приєднання, - це невеликі сонячні та вітрові електростанції, багатоквартирні будинки, дата центри та холодильні установки.

Раніше кожен постачальник електроенергії (обленерго) розраховував плату за нестандартне приєднання окремо для кожного споживача. Тепер електропередавальна організація має право щороку (але не рідше, ніж раз на п'ять років) перерахувати питому вартість нестандартного приєднання та подати НКРЕКП розраховану величину з поясненнями. НКРЕКП потім перевіряє розрахунки та затверджує відповідну плату на наступний рік. Електропередавальні організації, які не подали свої розрахунки НКРЕКП, застосовуватимуть середню питому вартість.

29 листопада 2016 року НКРЕКП попросила всі електропередавальні організації надати до 15 грудня 2016 року свої розрахунки на 2017 рік, що вони й зробили.[3] Проте, отримана плата за приєднання суттєво перевищила попередню непрозору плату. Наприклад, середня питома вартість нестандартного приєднання (6094 грн/кВт) виявилась набагато вищою за питому вартість стандартного приєднання.[4] Оскільки середню питому вартість не було зважено вона виявилась завищеною через включення кількох електропередавальних компаній з сільської місцевості з високою вартістю заміщення обладнання. Найбільші значення були отримані для «Полтаваобленерго» (9428 грн/кВт), «Вінницяобленерго» (8209 грн/кВт) та «Чернігівобленерго» (7399 грн/кВт), а найнижчі для «Київенерго» (3094 грн/кВт), ДТЕК «Дніпрообленерго» (3368 грн/кВт) та «Прикарпаттяобленерго» (4630 грн/кВт).

Механізм оплати за стандартне приєднання не змінився. Стандартним визначено приєднання до електричної мережі нового об'єкту потужністю до 160 кВт, який розташований не далі, ніж за 300 метрів, та який не потребує встановлення нового трансформаторного обладнання для зміни напруги. За даними НКРЕКП вартість стандартного приєднання у 2017 році становитиме 1000-3500 грн/кВт залежно від потужності.[5] Тривалість процедури також, ймовірно, залишиться значною. Електричне обладнання потужністю понад 5000 кВт надалі приєднується через подання проектної документації до «Укренерго».

Зростання вартості нестандартного приєднання частково викликано застосуванням вартості заміщення активів замість бухгалтерської вартості, що використовували раніше. НКРЕКП найняла аудиторів «великої четвірки» (Deloitte та E&Y) для оцінки вартості активів 10 з 37 електропередавальних компаній, коли готувалась до запровадження RAB-тарифу (*Regulatory Asset Base*). Впровадження тарифу відклали, хоча оцінку аудиторів було використано при розрахунку питомої вартості приєднання, що підняло її величину.

В результаті новий підхід до розрахунку плати за приєднання до електричних мереж є однозначно покращенням, оскільки він посилює прозорість на ринку електроенергії. Але фактичні цифри, отримані від його застосування, погіршують конкурентоспроможність середніх підприємств, які найчастіше використовують механізм нестандартного приєднання. Забудовники вже заявили, що новий розмір плати підвищить ціну на квартири на 10%.[6] Інша галузь, яка може постраждати від нових тарифів, це «зелена енергетика» (сонячні, вітрові, гідроелектростанції та електростанції та біопаливі). НКРЕКП захищає Методику та стверджує, що новий підхід дозволить уникнути приєднання нових споживачів до електричних мереж за рахунок наявних споживачів та надання преференцій окремим групам споживачів.[7]

---

[1] http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0339-13

[2] МСП «Щорічна оцінка ділового клімату в Україні» проводиться Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій в рамках Програми USAID «Лідерство в економічному врядуванні (ЛЕВ)»

[3] http://nerc.gov.ua/data/filearch/Materialy_zasidan/2017/31.01.2017/p14_31-01-2017.pdf

[4] Приклад «Київобленерго» http://www.koe.vsei.ua/koe/index.php?page=57

[5] http://www.slideshare.net/NKREKP/01022017-71642254?ref=http://nerc.gov.ua/?news=5721

[6] http://biz.censor.net.ua/columns/3020024/reshenie_nkreku_plyus_10_k_stoimosti_kvartir

[7] http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249705942&cat_id=244277212

Місячний Економічний Моніторинг України

Політика: Нищівний російський напад на Сході України

Війна на Донбасі. Наприкінці січня відбулося загострення військового конфлікту через напад об'єднаних російсько-сепаратистських сил на Авдіївку – місто Донецької області, що лежить на лінії зіткнення на території, що контролюється урядом України. Це призвело до втрат серед українських військових та цивільного населення, а також спричинило гуманітарну кризу у регіоні. Артилерійські обстріли пошкодили інфраструктуру міста, внаслідок чого місцеві жителі залишилися без опалення, електроенергії та водопостачання в умовах сильних морозів. Через загострення бойових дій Президент України Петро Порошенко перервав візит до Німеччини. На початку лютого інтенсивність бойових дій в Авдіївці зменшилася, і аварійні служби змогли відновити опалення, електрику і водопостачання.

За повідомленнями Національної Поліції у Донецькій області, протягом загострення конфлікту в Авдіївці трьох цивільних громадян було вбито, а дев'ятьох – поранено. У цілому 20 військовослужбовців Збройних сил України були вбиті на війні у січні, а 117 військовослужбовців отримали поранення.

На початку лютого Міністерство оборони повідомило про те, що російський Чорноморський Флот здійснив обстріл транспортного літака Військово-Морських Сил Збройних Сил України Ан-26, який пролітав біля захоплених Росією бурових вишок, що розташовані у морській економічній зоні України. Літак було пошкоджено, але він безпечно приземлився і екіпаж не постраждав.

ЗМІ. У січні в рамках реформи суспільного мовлення, що розпочалася в Україні у 2015 році, було зареєстровано Публічне акціонерне товариство "Національна суспільна телерадіокомпанія України" (НСТУ). Перетворення державних радіо- та телеканалів у суспільні ЗМІ є одним із зобов'язань України перед Радою Європи та вважається ключовим етапом у зміцненні демократії та свободи ЗМІ в Україні. Європейська мовна спілка назвала реєстрацію НСТУ важливим кроком вперед у реформі українських ЗМІ.

МВФ. Міністр фінансів України Олександр Данилюк заявив, що за погодженням України з Міжнародним валютним фондом розробку законопроекту щодо ринку землі було перенесено з березня на травень. Реформа ринку землі є однією із умов співпраці МФВ з Україною. Україна сподівається отримати черговий транш позики МВФ розміром близько 1 млрд доларів США у лютому.

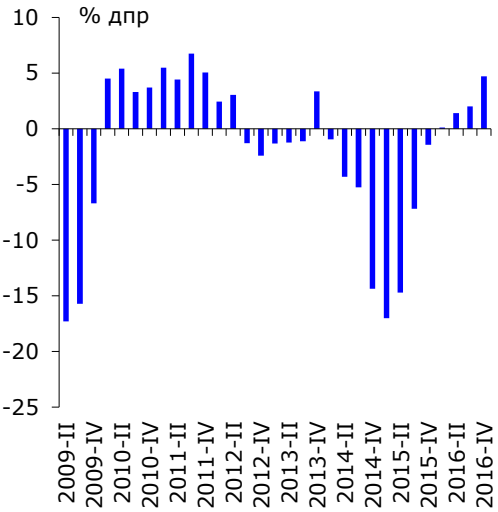
Реальний сектор: Звіт про економічне відновлення у 2016 році

ВВП. За оперативною оцінкою Держстату зростання реального ВВП у четвертому кварталі 2016 року становило 4,7% дпр або сезонно скоригований показник склав 1,9% дпк. Якщо перегляд оцінок реального ВВП у перші три квартали 2016 року виявляться несуттєвими, зростання реального ВВП за весь 2016 рік становитиме близько 2,2%, що більше, ніж раніше очікували. Це може відображати пришвидшення економічної діяльності в більшості галузях економіки в останньому кварталі року із найбільшим приростом у сільському господарстві та будівництві. З боку попиту, інвестиційний та споживчий попит, найвірогідніше, сприяли більшому економічному зростанню.

Галузеві тенденції. Темпи приросту промислового виробництва пришвидшились до 4,5% дпр у грудні з 3,7% дпр у листопаді. Пізніший збір врожаю рослинних культур підтримав обробку рослинної олії та цукру і забезпечив високе зростання харчової промисловості (на 22,2% дпр). Низька статистична база сприяла зростанню постачання електроенергії та газу на 10,4% дпр. Слабкий внутрішній попит на продукції металургії обмежив зростання в секторі на рівні 0,5% дпр, хоча виробництво сталі збільшилось на 3,1% дпр. Машинобудування зросло на 2,1% дпр

Населення (без Криму): 42,6 млн.
Промислове виробництво/ВДВ: 23%
Сільськогосподарське виробництво/ВДВ: 14%
Інвестиції/ВВП: 14%
Експорт: ЄС 32%, Азія – 35%, Росія 9%
Імпорт: ЄС 37%, Азія – 20%, Росія 13%

Динаміка реального ВВП

Джерело: Держстат

Інститут економічних досліджень
та політичних консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01034 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.com.ua

через вищі оборонні замовлення та більший попит з боку Укрзалізниці.

В цілому, промислове виробництво у 2016 році зросло на 2,4% через більший випуск у переробній промисловості (на 3,5%) та постачання електроенергії та газу (на 3,8%). Водночас війна на Сході України призвела до дещо нижчих показників виробництва в добувній промисловості (на 0,3%).

Зростання промислового виробництва та зовнішньої торгівлі сприяли збільшенню оптового товарообороту на 4,9% у 2016 році. Роздрібний товарооборот зріс на 4,0% через більше споживання, якому сприяв вищий наявний доход домогосподарств.

Будівництво зросло на 13,1% через збільшення всіх видів будівництва. Комерційне будівництво зросло на 17,4%, хоча, і з дуже низької бази.

Держстат надає інформацію без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

Енергетика: Зросла ціна на кілька видів енергоносіїв

Газ. «Газпром» виставив «Нафтогазу» рахунок на 5,3 млрд дол. США за невиконання у квітні-грудні 2016 року умови «бери або плати» газового контракту 2009 року. З врахуванням нового рахунку загальна сума вимог «Газпрому» досягла 37 млрд дол. США. «Нафтогаз» відмовився оплачувати цей рахунок до фінального рішення Стокгольмського арбітражного суду. Вимоги «Нафтогазу» до «Газпрому» становлять 18,1 млрд дол. США.

У лютому «Нафтогаз» підвищив ціну на газ для промислових споживачів на 21-22% в залежності від обсягу закупівлі та умов оплати. Компанії, які купують більше 50 тисяч кубометрів газу на місяць на умовах передоплати, будуть змушені заплатити 9214,8 грн за тисячу кубометрів. Інші компанії платитимуть 10141,2 грн за тисячу кубометрів, або на 21% більше. Підвищення ціни пояснюють ростом ціни газу на ринку Європи.

Реформа «Нафтогазу». Кабінет Міністрів затвердив новий статут «Нафтогазу», який розширює повноваження Наглядової ради компанії. Тепер Рада попередньо узгоджує рішення, що стосуються діяльності компанії. Вона також бере участь в призначення голів та членів правління дочірніх підприємств «Нафтогазу». Новий статут набуває чинності 1 квітня 2017 року.

Електроенергія. У лютому Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), підвищила тарифи на електроенергію для промисловості на 1-3% в залежності від класу споживання та постачальника електроенергії. НКРЕКП почала використовувати різні тарифи для різних виробників (обленерго) у січні 2017 року.

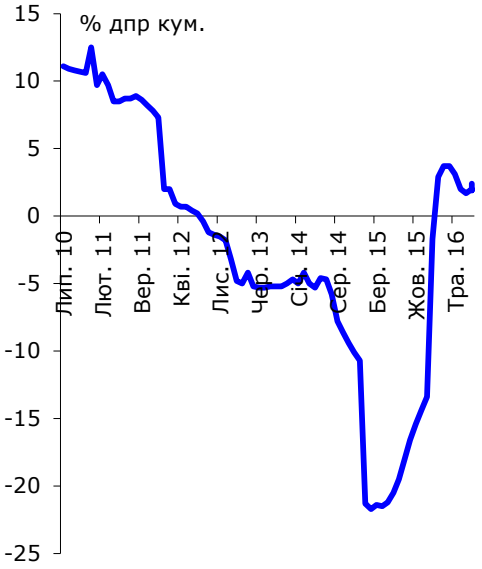
НКРЕКП також визначила вартість нестандартного приєднання до електричних мереж на 2017 рік на рівні 3094-9428 грн/кВт в залежності від електропередавальної організації. За новою Методикою вартість нестандартного приєднання розраховується за формулою, яка включає вартість заміщення активів, коефіцієнт оптимізації та прямі витрати на будівництво лінії електромережі до нового споживача.

Комунальні послуги. У лютому НКРЕКП підвищила середньозважений тариф на теплову енергію для промисловості на 7,5% до 1471,56 грн/ГКал через зростання ціни газу.

Транспорт: Міністерство інфраструктури втратило контроль на залізничним оператором

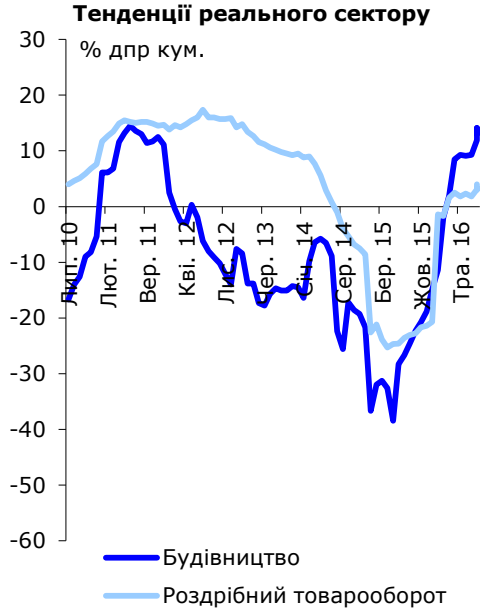
Залізниця. Кабінет Міністрів затвердив новий статут залізничного оператора «Укрзалізниці» (УЗ), який передає відповідальність за операційний контроль над УЗ від Міністерства інфраструктури напряму до Кабінету Міністрів. За Міністерством залишається лише право формувати політику залізничних перевезень. Проте, воно не зможе призначати голів Наглядової ради та Правління УЗ,

Промислове виробництво

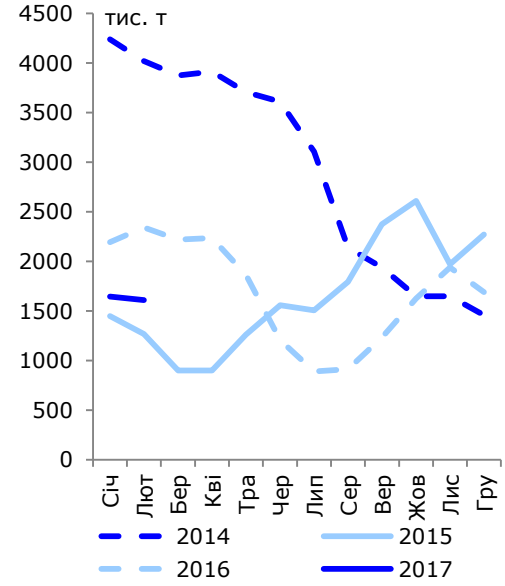
Примітка: з квітня 2014 р. дані не включають Крим
Джерело: Держстат

Тенденції реального сектору

Примітка: з квітня 2014 р. дані не включають Крим

Запаси вугілля на ТЕС, ТЕЦ

Джерело: Міністерство енергетики, Укренерго

затверджувати фінансовий план компанії, її річний звіт та чисельність персоналу. Міністерство інфраструктури вважає це рішення передчасним і наголошує, що його потрібно було ухвалювати лише після завершення реструктуризації «Укрзалізниці». Це рішення Кабінету Міністрів було прийняте для розв'язання конфлікту між Міністерством та УЗ щодо виконання короткострокових планів та вибору персоналу в УЗ.

Сільське господарство: Новий рекордний врожай зернових

Виробництво. Сільськогосподарське виробництво у грудні 2016 року стрімко зросло на 66,4% дпр через незвичайно пізній збір врожаю кукурудзи. В цілому, сільськогосподарське виробництво у 2016 році зросло на 6,1%, оскільки врожай зернових досягнув рекордних 66 млн тон. В результаті, експорт зернових зріс до понад 39 млн тон у 2015-2016маркетинговому році та за офіційною оцінкою збільшиться до 41,6 млн тон у 2016-2017 маркетинговому році. Хоча тваринництво впало на 2,6%, його розвиток поліпшився в кінці року.

Відповідно до результатів опитування Держстату, більшість сільськогосподарських виробників у першому кварталі 2017 році очікують на падіння виробництва порівняно із четвертим кварталом 2016 року. Водночас частка песимістів є нижчою, ніж у першому кварталі 2016 року. Очікують збільшення цін на сільськогосподарську продукцію. Як і у попередніх кварталах, обмежене фінансування та низький внутрішній попит залишаються основними перешкодами у розвитку компаній.

Аграрна політика. Український уряд продовжив докладати зусилля для розширення продажу українських товарів до країн ЄС. У січні Міністерство аграрної політики та продовольства України зустрілось із Комісаром ЄС з питань здоров'я та харчової безпеки для узгодження спільних кроків із полегшення виходу українських виробників продовольства на ринок ЄС. У січні 2017 року 277 українських виробників харчової промисловості вже мали дозвіл експортувати свою продукцію в ЄС, оскільки вона відповідає стандартам безпеки. В кінці місяця ЄС нарешті дозволив імпорт української продукції птахівництва, що було заборонено восени 2016 року через пташиний грип.

9 лютого 47 народних депутатів підписали звернення до Конституційного суду, щоб Суд розглянув відповідність норми про мораторій на продаж сільськогосподарської землі Конституції. Ініціатори звернення сподіваються, що його розгляд в Суді призведе до скасування мораторію, дію якого вчергове було подовжено в кінці 2016 року до 2018 року.

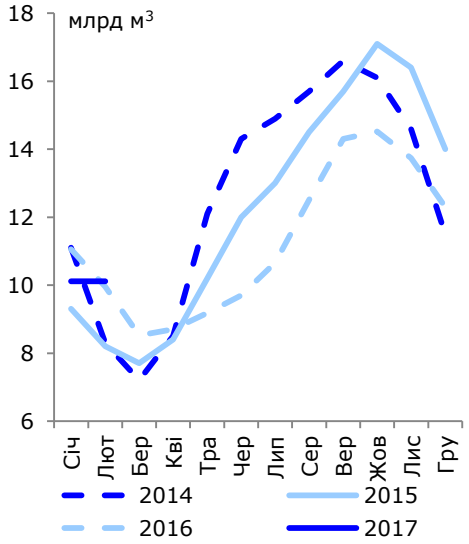
Зовнішній сектор: Відбулось зростання профіциту платіжного балансу

Рахунок поточних операцій. У грудні 2016 року рахунок поточних операцій був у дефіциті у 0,3 млрд дол. США порівняно з профіцитом у 0,4 млрд дол. США у грудні 2015 року. Дефіцит торгівлі товарами становив 0,85 млрд дол. США через швидше відновлення імпорту (торгівля товарами була майже збалансованою у грудні 2015). Профіцит торгівлі послугами зріс до 0,2 млрд дол. США. Рівень грошових переказів з-за кордону був близький до минулорічного (0,9 млрд дол. США). Чистий відтік доходів від інвестицій скоротився до 0,3 млрд дол. США.

Експорт товарів зріс на 9,2% дпр. Збільшення експорту продовольчих товарів на 13,0% дпр відбулось в основному через вищі продажі цукру, олії та зернових. Зростання експорту мінеральних продуктів на 41,7% передусім пояснено вищими цінами на залізну руду. Експорт промислових товарів скоротився на 13,4% дпр.

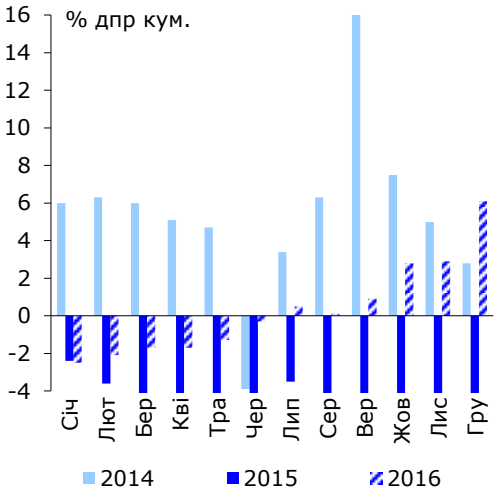
Зростання імпорту товарів пришвидшилось до 36,0% із 18,1% у листопаді 2016 року через більший імпорт усіх груп товарів. Найзначніше зростання у 81% дпр спостерігалось у імпорті

Запаси газу в ПГС

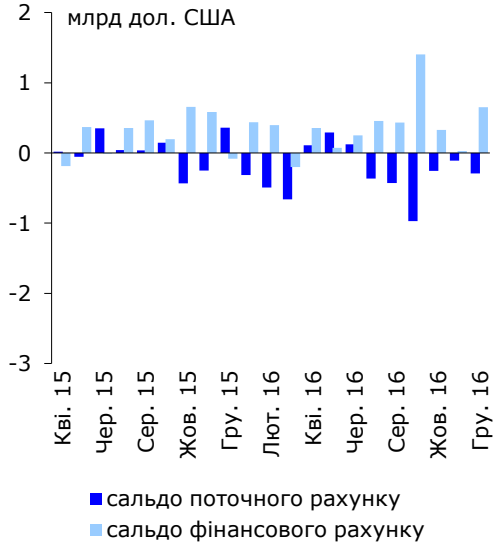
Джерело: Міністерство енергетики

Сільськогосподарське виробництво

Джерело: Держстат

Платіжний баланс

Джерело: попередні оцінки НБУ

мінеральних продуктів в основному через нижчу статистичну базу (у грудні 2015 року відбулась перерва у закупках газу). Вищий споживчий попит спричинив зростання імпорту продовольчих товарів на 21% дпр та імпорту промислових товарів на 20% дпр. Незважаючи на девальвацію, імпорт інвестиційних товарів також підвищився, оскільки інвестиційний попит залишався високим.

У 2016 році дефіцит рахунку поточних операцій становив 3,4 млрд дол. США порівняно із дефіцитом у 0,2 млрд дол. США у 2015 році. Різниця пояснюється вищим дефіцитом торгівлі товарами у 6,8 млрд дол. США. Протягом року експорт скоротився на 1,9 млрд дол. США, а імпорт зріс на 1,5 млрд дол. США. Зріс лише експорт продовольчих товарів (на 5,4%) передусім через збільшення фізичних обсягів продажу зернових (на 7,0%). Спад експорту сталі на 10% став ключовим фактором у скороченні загального експорту. Найвагомішим внеском у зростанні імпорту стали більші покупки продукції машинобудування (на 37,9%). У 2016 році географічна структура експорту продовжила зміщуватись з Росії до ЄС, продажі в країни ЄС зросли на 2,4%. Імпорт товарів з Азії зріс на 23,2%, з США на 14,3%, а з країн ЄС на 12,3%. Водночас відбувся спад імпорту з Росії на 31,2%.

Фінансовий рахунок. У грудні 2016 року профіцит фінансового рахунку сягнув 653 млн дол. США у порівнянні з дефіцитом у 80 млн дол. США у грудні 2015. Чистий приток прямих іноземних інвестицій зменшився до 49 млн дол. США – ці кошти були залучені лише реальним сектором. Чисті потоки фінансового рахунку сектору державного управління були близькі до збалансованого рівня. Зовнішні активи банківського сектору знизились на 620 млн дол. США, тоді як реальний сектор не мав значних надходжень зовнішнього боргового фінансування. Чисті продажі іноземної готівки до банківського сектору скоротились до 82 млн дол. США.

У 2016 році профіцит фінансового рахунку зріс до 4,6 млрд дол. США з 0,6 млрд дол. США у 2015 році. Чистий приток прямих іноземних інвестицій сягнув 3,4 млрд дол. США у 2016 році порівняно з притоком на рівні 3,0 млрд дол. США у попередньому році. 67% ПІІ було спрямовано на рекапіталізацію банків. Чистий відтік капіталу сектору державного управління сягнув 0,8 млрд дол. США, оскільки НБУ здійснював виплату зовнішніх запозичень. У 2016 році обсяги іноземної готівки поза банківським сектором скоротились на 4,7 млрд дол. США порівняно зі зменшенням на 1,8 млрд дол. США у 2015 році.

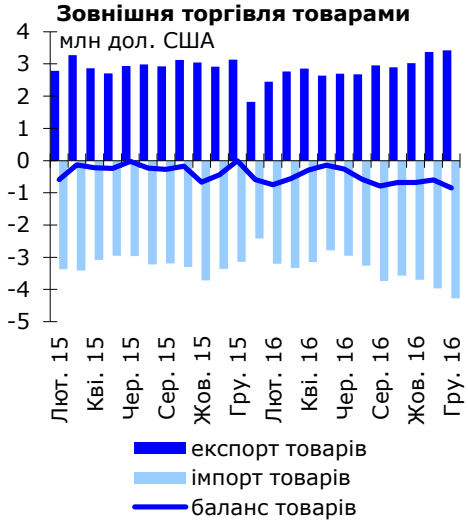
Загалом, у 2016 році профіцит платіжного балансу зріс до 1,3 млрд дол. США. Це разом із позикою МВФ у сумі 1,0 млрд дол. США дозволило НБУ збільшити резерви на 2,3 млрд дол. США.

Фіскальна політика: Доходи виконано у 2016 році

2016 рік. Доходи Зведеного бюджету у 2016 році зросли на 21% до 783 млрд грн, що на 1,9% більше за плановий показник. Тоді як доходи Державного бюджету були дещо нижчими за план (на 0,2%), доходи місцевих бюджетів було перевиконано на 4,2%. Всі податкові надходження, окрім рентних платежів, були вищими за планові. Надходження від ПДФО зросли на 38,8% через більші заробітні плати та вищу ефективну ставку податку. Доходи від ППП збільшились на 54,2% через ліпші фінансові результати компаній. Вище споживання та ліпший збір сприяли зростанню чистих надходжень від ПДВ на 32,0%. Більші ставки та вищі ціни пояснюють зростання доходів від акцизу на 51,2%. Водночас рентні платежі були на 28,0% нижчими за планові показники через занадто оптимістичний план та проблемне адміністрування.

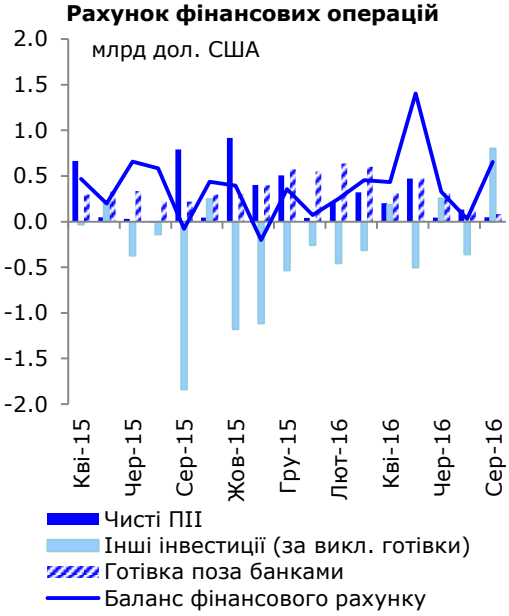
Однак видатки Зведеного бюджету були на 5,4% нижчими за план. Традиційно капітальні видатки було найбільше недофінансовано (на 23,1%). Крім тог, суттєво нижчими за планові були видатки на купівлю товарів та послуг, що частково може бути пов'язано із заощадженнями від запровадження електронних закупівель на основі системи ProZorro, а також традиційними затримками у проведенні тендерів.

Зовнішня торгівля товарами

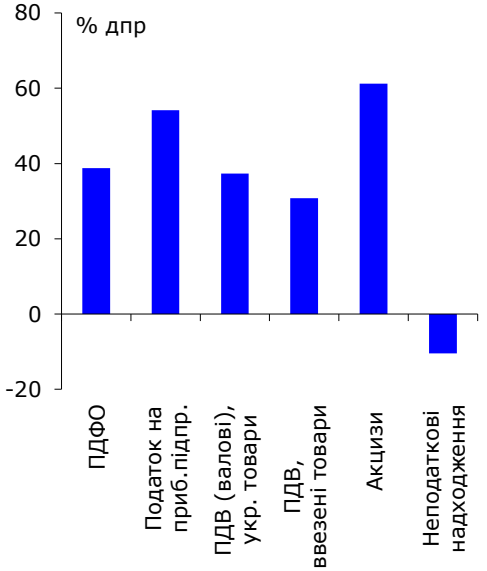
Джерело: попередні оцінки НБУ

Рахунок фінансових операцій

Джерело: НБУ

Зростання доходів Зведеного бюджету у 2016 році

Джерело: звіт Державного казначейства

Дефіцит Зведеного бюджету досягнув лише 54,7 млрд грн, що вдвічі менше за план. Уряд не зміг відновити приватизацію і, тому, отримав близькі до нульових приватизаційні надходження. Зовнішні запозичення також були нижчими за планові, оскільки уряд не запровадив всі реформи, необхідні для вчасного та повного отримання зовнішньої допомоги.

2017. За попередніми даними Державного казначейства доходи Зведеного бюджету у січні 2017 року стрімко зросли на 90% дпр через вищі податкові надходження. Це частково пов'язано із паузою у відшкодуванні ПДВ в січні цього року (вони становили 7,9 млрд грн у січні 2016 року). За даними ДФС стрімко зросли доходи від ПДВ із вироблених в Україні товарів та із ввезених товарів. Високі доходи від ПДВ можуть частково бути пов'язані із несезонно високим споживчим та інвестиційним попитом.

Баланс коштів на Єдиному казначейському рахунку

* на початок місяця
Джерело: Державне Казначейство

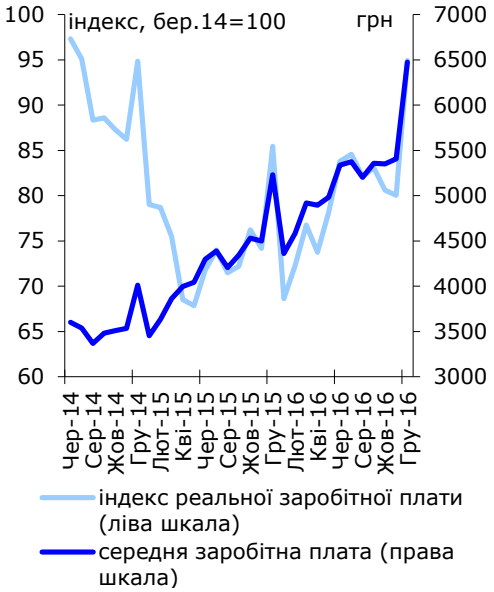
Соціальна політика: Ухвалено бюджет Пенсійного фонду на 2017 рік

Пенсії. Уряд ухвалив бюджет Пенсійного фонду на 2017 рік. Власні доходи Фонду заплановано у 142 млрд грн, що на 29% більше за планові надходження у 2016 році. Відповідно до бюджету власні доходи профінансують 50,2% всіх видатків Фонду. Решту буде профінансовано за рахунок трансферту з Державного бюджету, який буде спрямовано на фінансування спеціальних пенсійних програм, доплат до мінімального розміру пенсії окремим пенсіонерам та покриття дефіциту Фонду. Дефіцит Фонду за планом становитиме 84 млрд грн.

Мінімальну пенсію протягом 2017 року буде поступово підвищено з 1247 грн у січні до 1373 грн у грудні. На 1 січня 2017 року середня пенсія становила 1828 грн.

Субсидії. У 2016 році 7,7 млн домогосподарств отримували житлово-комунальні субсидії, що на 42,4% більше, ніж у 2015 році. Середній розмір субсидій зріс на 25,1% дпр до 1365 грн. Вище покриття субсидіями пояснено більш стрімким підвищенням житлово-комунальних тарифів, ніж доходів.

Середня заробітна плата*

*не враховуючи АР Крим
Джерело: Держстат

Ринок праці: Пришвидшення темпів приросту заробітної плати

Зростання заробітної плати у грудні пришвидшилось до 23,8% дпр в номінальному виразі. Середня місячна зарплата досягла 6475 грн. Вона зросла на 11,6% дпр в реальному виразі через певну компенсацію роботодавцями втрати купівельної спроможності зарплат, що відбулась у попередні роки, підвищення мінімальної зарплати та сповільнення інфляції.

Зростання заробітної плати було найвищим у секторам із найвищими результатами економічної діяльності, включно із сільським господарством, виробництвом електричного обладнання, будівництвом. Крім того, високі теми зростання (на 45,1% дпр) у грудні відбулось в державному управлінні та обороні, що пояснено не тільки підвищенням окладів, але й вищими за традиційні преміями, які виплатили в кінці року. Все ж, різниця між заробітними платами по секторах залишається високою. Рівень оплати праці у сільському господарстві, освіті та охорони здоров'я на понад 20% відстає середній по економіці. Водночас фінансовий та страховий сектор сплачує заробітні плати на 81% вищі за середній рівень.

Монетарна політика: Інфляція 12,6% дпр у січні

Споживча інфляція залишалась вищою 12% дпр протягом чотирьох місяців підряд і становила 12,6% дпр у січні. Індекс цін на харчові продукти зріс лише на 3% дпр, але ця цифра усереднила різке падіння цін на молочні продукти (на 20-30% дпр) та суттєве падіння цін на фрукти та овочі (порівняно з січнем 2016 року, незважаючи на сезонне зростання цін в останні місяці). Ціни на майже всі інші харчові продукти змінювались в межах 10%. Велике зростання регульованих цін (на алкоголь, тютюн та комунальні послуги) підвищило споживчу інфляцію.

Базова інфляція становила 6,2% дпр, оскільки споживчий попит зростав помірно, а економіка надалі працювала нижче повної потужності. Інфляційні очікування також поступово зменшувались. Зростання мінімальної зарплати, здається, не мало негайного впливу на ціни.

У січні НБУ вирішив зберегти облікову ставку на рівні 14% річних, посилаючись на нещодавнє збільшення коливань обмінного курсу та інфляційних очікувань, а також вищу прогнозовану інфляцію через підвищення мінімальної зарплати. Це балансувало тиск до зниження інфляції через меншу, ніж потенційну економічну активність. Водночас ставки за кредитами та депозитами надалі падали у відповідь на попереднє зменшення облікової ставки. Грошова маса збільшилась на 7,1% дпр, а монетарна база на 8,0% дпр в січні.

Динаміка ІСЦ та монетарної бази

Джерело: Держстат, НБУ

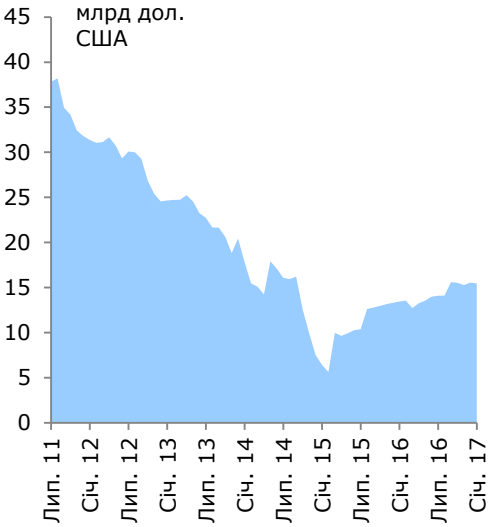
Обмінний курс: Коливання гривні продовжились у січні

Міжбанківський обмінний курс ослаб у першій половині січня до 27,7 грн за дол. США через сезонне зниження пропозиції валюти та зростання очікувань щодо знецінення гривні. Девальваційні очікування мали більший вплив на готівковий обмінний курс, який наблизився до 29 грн за дол. США. НБУ продав 235 млн дол. США для підтримки гривні. У другій половині січня очікування ослаблення гривні зменшились, а пропозиція іноземної валюти збільшилась. В результаті міжбанківський обмінний курс повернувся до рівня ближчого до 27 грн за дол. США, а готівковий курс знову став нижчим за 28 грн за дол. США. НБУ придбав 158 млн дол. США для поповнення раніше витрачених резервів. Міжнародні резерви НБУ зменшились до 15,5 млрд дол. США через чистий продаж іноземної валюти на суму 78 млн дол. США та чистий відтік коштів за урядовими операціями на суму 138 млн дол. США.

Державний борг: Державний борг збільшився до 83-84% ВВП у 2016 році

Борг. За даними Міністерства фінансів станом на кінець 2016 року порівняно з кінцем 2015 року державний борг зріс на 22,7% у гривневому еквіваленті (до 1 930 млрд грн) або на 8,3% в еквіваленті дол. США (до 71,0 млрд дол. США). Борг зріс по відношенню до ВВП до 83-84% порівняно з 79% у 2015 році.

Міжнародні резерви НБУ

Джерело: НБУ

Частка внутрішнього боргу у загальному борзі зросла до 35,7% з 33,7% в 2015 р. Він збільшився на 30,3% (або на 15,0% в еквіваленті дол. США) за рахунок випуску облігацій для рекапіталізації, нових чистих запозичень та девальвації гривні. Зокрема, уряд рекапіталізував Приватбанк на суму 107 млрд грн, а Ощадбанк та Укрексімбанк на 14,3 млрд грн. Він здійснив спеціальний випуск ОВДП для підтримки Фонду гарантування вкладів фізичних осіб фізичних осіб на 9,7 млрд грн.

Зовнішній борг збільшився на 18,9% (або на 5,0% в еквіваленті дол. США) передусім через отримання третього траншу МВФ на суму 1,0 млрд дол. США, а також випуск 1 млрд дол. США п'ятирічних єврооблігації під гарантію уряду США. Додаткова міжнародна фінансова допомога надійшла від Європейського інвестиційного банку, урядів Німеччини та Японії. Крім того, було здійснено додатковий випуск деривативів в рамках реструктуризації боргу 2015 року (близько 431 млн дол. США).

Занепокоєння щодо боргової стійкості залишились високими. Частка номінованого в гривні боргу збільшилася незначно (до 30,3% від загального державного боргу з 29,8% в 2015 році). Зокрема, ринкові випуски ОВДП було здебільшого здійснено в іноземній валюті.

Внутрішній борг. У січні Міністерство фінансів розмістило облігації внутрішньої державної позики на суму 1,1 млрд грн з середньозваженою доходністю 15,7% річних порівняно із 463 млн грн з доходністю 15,3% річних у грудні 2016 року. Частка дво- та трирічних облігації у загальному обсязі розміщення склала 93,6%.

Таблиці

Економічні Тенденції		III 14	IV 14	I 15	II 15	III 15	IV 15	I 16	II 16	III 16	Бер.	Квіт.	Тра.	Чер.	Лип.	Сер.	Вер.	Жов.	Лис.	Грд.	Січ.
Пром. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	-8,0	-10,1	-20,5	-20,0	-16,1	-13,0	3,7	2,0	2,0	3,7	3,7	3,1	2,0	1,7	2,0	2,0	1,9	2,1	2,4	…
Будівництво (реальне, кум.)	% дпр	-16,4	-20,4	-29,7	-26,2	-20,9	-12,3	1,9	9,1	13,2	1,9	8,5	9,3	9,1	9,3	11,9	13,2	13,7	14,1	13,1	…
С/госп. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	16,0	2,2	-4,7	-9,3	-5,3	-4,8	-1,7	-0,3	0,9	-1,7	-1,7	-1,3	-0,3	0,5	0,1	0,9	2,8	2,9	6,1	…
Роздрібний товарооборот (реальне, кум.)	% дпр	-5,3	-7,5	-23,9	-24,6	-22,3	-20,7	1,6	2,3	3,3	1,6	2,5	1,8	2,3	2,4	3,1	3,3	3,0	3,7	4,0	…
Середня заробітна плата	грн.	3463	3508	3650	4113	4313	4753	4622	5072	5311	4920	4895	4984	5337	5374	5202	5358	5350	5406	6475	…
ІСЦ	% дпр	17,5	21,8	45,8	57,5	51,9	43,3	20,9	6,9	7,9	20,9	9,8	7,5	6,9	7,9	8,4	7,9	12,4	12,1	12,4	12,6
ІВЦ	% дпр	26,9	32,8	51,7	37,9	32,5	25,4	10,5	15,7	19,6	10,5	10,1	16,4	15,7	18,3	18,9	19,6	29,2	32,0	35,7	36,8
Експорт (дол. США, кум.)*	% дпр	-16,4	-19,9	-31,4	-32,2	-29,8	-27,0	-16,4	-10,2	-8,1	-16,4	-13,1	-10,8	-10,2	-9,9	-8,4	-8,1	-7,3	-5,2	-4,1	…
Імпорт (дол. США, кум.)*	% дпр	-24,8	-28,1	-33,1	-34,2	-31,8	-29,3	-10,9	-5,4	-0,7	-10,9	-6,7	-6,3	-5,4	-4,2	-1,8	-0,7	-0,6	1,9	3,9	…
Баланс торгівлі (кум.) *	млрд. дол. США	-3,0	-4,6	-0,6	-0,6	-1,0	-1,7	-1,6	-1,7	-3,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,7	-2,3	-3,0	-3,6	-4,1	-5,9	-6,8	…
Поточний рахунок (кум.)	млрд. дол. США	-1,2	-2,6	-0,4	-0,1	0,1	-0,2	-1,0	-0,6	-2,3	-1,0	-1,1	-0,8	-0,6	-1,0	-1,4	-2,3	-2,5	-3,1	-3,4	…
Валові міжнародні резерви	млрд. дол. США	16,4	7,5	10,0	10,3	12,8	13,3	12,7	14,0	15,6	12,7	13,2	13,5	14,0	14,1	14,1	15,6	15,5	15,3	15,5	15,4
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	23,5	13,8	0,9	-5,9	-8,6	0,8	-1,4	1,7	10,6	-1,4	1,7	2,4	6,7	6,7	8,8	10,6	11,4	11,3	13,6	…
Сер.відс.ставка за кредитами у грн.**	% річних	16,4	16,4	19,9	23,1	21,1	20,7	20,0	20,9	20,8	20,3	20,9	21,1	20,6	18,0	17,0	16,8	14,2	13,7	16,1	…
Обмінний курс(міжбанківський), середній	дол. США	12,58	13,56	21,23	21,56	21,74	22,90	25,69	25,23	25,68	26,30	25,54	25,21	24,93	24,82	25,14	26,23	25,72	25,71	26,27	27,22
Обмінний курс(офіційний), середній	дол. США	12,58	13,56	21,18	21,62	21,69	22,33	25,68	25,26	25,74	26,39	25,63	25,21	24,95	24,82	25,65	26,28	25,76	25,70	25,55	27,15
Обмінний курс, середній	євро	24,37	23,88	23,70	23,93	24,69	24,91	28,34	28,55	28,96	29,33	29,06	28,50	28,09	27,49	28,65	29,47	28,45	27,78	28,29	28,80

Джерела: Держкомстат, НБУ, ICAP, власні розрахунки,
* Дані наведені щодо експорту/імпорту товарів та послуг (джерело: НБУ)
** Середньозважена відсоткова ставка за кредитами у гривнях (джерело: НБУ)

Основні Економічні Показники		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014[к]	2015[к]
Номінальний ВВП	млрд. грн.	170,1	204,2	225,8	267,3	345,1	441,5	544,2	720,7	948,1	913,3	1079,3	1300,0	1404,7	1465,2	1568,9	1979,5
Номінальний ВВП	млрд. дол. США	31,3	38,0	42,4	50,1	64,9	86,2	107,8	142,7	179,9	117,2	136,0	163,1	175,8	183,3	132,2	90,6
Зростання ВВП (реальне)	% дпр	5,9	9,2	5,2	9,6	12,1	2,7	7,3	7,9	2,3	-14,8	4,1	5,5	0,2	0,0	-6,6	-9,9
Промислове виробництво (реальне)	% дпр	13,2	14,2	7,0	15,8	12,5	3,1	6,2	7,1	-5,0	-20,6	12,2	8,0	-0,7	-4,3	-10,1	-13,0
Сільськогосп. виробництво (реальне)	% дпр	9,8	10,2	1,2	-11,0	19,7	-0,1	0,4	-5,2	17,5	0,1	-1,4	20,2	-3,9	13,6	2,2	-4,8
ІСЦ, в середньому за період	% дпр	28,2	12,0	0,8	5,2	9,0	13,5	9,1	12,8	25,2	15,9	9,4	8,0	0,6	-0,3	12,1	48,7
ІСЦ, на кінець періоду	% дпр	25,8	6,1	-0,6	8,2	12,3	10,3	11,6	16,6	22,3	12,3	9,1	4,6	-0,2	0,5	24,9	43,3
ІВЦ, в середньому за період	% дпр	20,9	8,6	3,1	7,6	20,5	16,7	9,6	19,5	35,5	6,5	20,9	19,0	3,7	-0,1	17,1	36,0
ІВЦ, на кінець періоду	% дпр	20,8	0,9	5,7	11,1	24,1	9,5	14,1	23,3	23,0	14,3	18,7	14,2	0,3	1,7	31,8	25,4
Експорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	17,9	9,5	10,7	24,0	42,6	7,5	13,4	27,0	34,3	-36,9	26,0	27,5	3,4	-5,5	-19,9	-27,0
Імпорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	18,9	14,1	4,9	28,7	31,3	20,4	22,6	35,2	39,3	-44,2	28,8	34,8	7,5	-3,5	-28,1	-29,3
Поточний рахунок	млрд. дол. США	1,5	1,4	3,1	2,9	6,9	2,5	-1,6	-5,3	-12,8	-1,7	-3,0	-10,2	-14,3	-16,5	-4,6	-0,2
Поточний рахунок	% ВВП	4,8	3,7	7,3	5,8	10,6	2,9	-1,5	-3,7	-7,1	-1,5	-2,2	-6,3	-8,2	-9,0	-3,5	-0,2
Чисті прямі іноземні інвестиції	млрд. дол. США	0,6	0,8	0,7	1,4	1,7	7,5	5,7	9,2	9,9	4,7	5,8	7,0	7,2	4,1	0,3	3,0
Міжнародні резерви	млрд. дол. США	1,5	3,1	4,4	6,9	9,7	19,4	22,4	32,5	31,5	26,5	36,7	31,8	31,4	20,4	7,5	13,3
Дефіцит (профіцит) зведеного бюджету*	% ВВП	-0,7	-1,9	0,8	-0,2	-3,0	-1,9	-0,7	-1,1	-1,5	-2,4	-6,0	-1,8	-3,6	-4,4	-4,6	-1,6
Загальний державний борг	% ВВП	45,3	36,5	33,5	29,0	24,7	17,7	14,8	12,5	19,9	33,0	40,0	36,0	37,5	39,9	69,4	79,4
Зовн. державний борг (загальний)	% ВВП	33,0	26,3	24,1	21,4	18,6	13,4	11,7	9,8	15,0	21,5	25,6	22,8	22,1	20,5	38,5	52,7
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	39,9	37,4	33,6	30,1	34,1	53,9	17,5	46,0	31,5	4,4	15,8	6,3	6,4	20,3	8,5	0,8
Обмінний курс, середній	дол. США	5,4	5,4	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	5,3	7,8	7,9	8,0	8,0	8,0	11,9	21,8
Обмінний курс, на кінець періоду	дол. США	5,4	5,3	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	7,7	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	15,8	24,0
Обмінний курс, середній	євро	5,0	4,8	5,0	6,0	6,6	6,4	6,3	6,9	7,7	10,9	10,5	11,1	10,3	10,6	15,7	24,2
Обмінний курс, на кінець періоду	євро	5,1	4,7	5,5	6,7	7,2	6,0	6,7	7,4	10,9	11,7	10,6	10,5	10,3	11,0	19,3	26,2

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів, власні розрахунки
* "Мінус" означає дефіцит бюджету, без коштів на рекапіталізацію
[к] дані не включають окуповану територію АР Крим

Скорочення

дпк до попереднього кварталу
дпм до попереднього місяця
дпр до попереднього року
кум. кумулятивно

Квартальні тенденції

Національні рахунки		I 13	II 13	III 13	IV 13	I 14[к]	II 14[к]	III 14[к]	IV 14[к]	I 15[к]	II 15[к]	III 15[к]	IV 15[к]	I 16[к]	II 16[к]	III 16[к]
ВВП	млрд. грн.	303,8	354,8	398,0	408,6	316,9	382,4	440,5	447,1	375,5	455,2	563,9	584,8	453,2	531,8	664,7
реальний ВВП	% дпр	-1,3	-1,2	-1,1	3,4	-1,0	-4,3	-5,3	-14,4	-17,0	-14,7	-7,2	-1,4	0,1	1,4	2,0
Споживання домогосподарств (реальне)	% дпр	5,9	8,7	6,8	6,3	3,3	-7,8	-13,9	-12,2	-20,7	-28,1	-19,3	-13,0	-2,2	4,3	4,9
Споживання сектору держ. управління (реальне)	% дпр	2,0	-0,9	-1,5	-2,9	-5,9	5,2	0,1	4,5	2,7	-5,9	-1,7	8,1	0,1	-2,4	3,0
Валове нагромадж. осн. капіталу (реальний)	% дпр	6,1	-18,1	-8,9	-8,7	-19,9	-19,3	-28,0	-26,5	-22,8	-13,8	-6,3	1,4	4,2	17,6	24,8
Експорт тов/посл (реальний)	% дпр	-7,4	-13,5	-6,8	-4,5	-5,1	-2,3	-16,8	-31,1	-26,1	-22,1	-10,8	-5,8	-3,8	-6,5	-5,5
Імпорт тов/посл (реальний)	% дпр	1,3	-15,7	1,7	-0,6	-11,8	-10,9	-32,3	-29,6	-19,8	-32,1	-18,2	-17,3	-7,2	-0,1	13,9
Сільське госп., мислив., ліс. госп. (реальна)*	% дпр	5,7	21,7	-2,8	36,5	5,7	-9,1	25,6	-20,6	-4,7	-11,8	-3,8	-3,6	-1,6	0,6	1,1
Обробна пром. (реальна)*	% дпр	-9,3	-9,9	-10,6	-9,8	-3,2	-5,4	-12,7	-13,2	-24,4	-20,7	-7,9	-0,2	6,9	3,4	0,1
Будівництво (реальна)*	% дпр	-16,1	-19,4	-8,0	-4,4	4,7	-14,0	-26,3	-30,8	-30,4	-24,2	-9,1	10,8	6,8	14,9	17,5
Торгівля, ремонт (реальна)*	% дпр	0,2	-1,2	0,9	0,9	-3,0	-7,2	-18,4	-26,6	-25,0	-19,8	-13,6	-6,1	3,7	7,1	3,8
Транспорт (реальна)*	% дпр	-1,7	-0,8	1,3	2,7	-7,8	-10,9	-10,1	-11,0	-8,2	-2,3	-0,2	4,9	5,4	2,8	1,1
Платіжний баланс																
Сальдо рахунку поточних операцій	млрд. дол. США	-3,2	-2,3	-6,0	-5,0	-1,3	-0,8	-1,2	-1,4	-0,4	0,3	0,2	-0,3	-1,5	0,5	-1,8
Сальдо рахунку поточних операцій	% від ВВП	-8,4	-5,1	-12,1	-9,8	-3,5	-2,5	-3,3	-6,7	-2,4	1,5	0,9	-1,1	-8,3	2,5	-6,8
Баланс товарів	млн. дол. США	-4635	-3677	-7881	-5935	-2195	-1185	-1412	-2336	-1111	-470	-662	-1066	-1655	-615	-2054
Баланс послуг	млн. дол. США	1349	1504	2575	1066	937	443	456	686	555	388	278	397	263	293	123
Поточні трансферти	млн. дол. США	533	589	480	547	241	494	306	500	558	715	644	711	…	0	0
Прямі іноземні інвестиції	млн. дол. США	1082	496	1510	991	-665	-319	725	558	397	907	890	818	1365	760	999
Портфельні інвестиції	млн. дол. США	713	568	655	-756	-241	-49	-84	-17	141	10	13	13	11	0	0
Валові золотовалютні резерви	млрд. дол. США	24,7	23,2	21,6	20,4	15,1	17,1	16,4	7,5	10,0	10,3	12,8	13,3	12,7	14,0	15,6
Ринковий обмінний курс, грн./дол. США	середнє	8,11	8,14	8,15	8,21	9,14	11,71	12,58	13,56	21,23	21,26	21,74	22,90	25,69	25,23	25,68
Офіційний обмінний курс, грн./дол. США	середнє	7,99	7,99	7,99	7,99	8,86	12,71	12,58	21,18	21,33	21,23	21,69	22,33	25,68	25,26	25,74
Бюджет																
Доходи зведеного бюджету	% від ВВП	35,2	29,4	28,9	28,6	35,4	29,4	24,7	27,4	37,3	34,8	30,0	31,5	36,1	33,1	27,9
Податок на доходи фіз. осіб	% від ВВП	5,3	5,1	4,6	4,8	5,1	4,7	4,2	5,0	5,5	5,3	4,5	5,1	6,3	6,4	5,4
Податок на прибуток підприємств	% від ВВП	6,1	3,4	3,0	3,0	4,9	2,5	1,9	1,5	4,4	1,7	1,2	1,3	3,6	2,1	1,9
Податок на додану вартість	% від ВВП	9,7	9,0	8,1	8,4	8,7	9,5	6,8	10,1	11,4	9,2	8,1	8,3	11,7	11,5	8,1
Акцизні збори	% від ВВП	3,1	2,6	2,3	2,2	2,5	3,0	3,0	2,8	3,3	3,4	3,0	3,1	4,2	5,1	4,1
Видатки зведеного бюджету	% від ВВП	36,9	35,8	30,1	35,9	35,2	34,7	27,2	35,5	33,6	35,0	26,2	42,2	35,3	35,8	31,0
Поточні видатки	% від ВВП	35,6	33,9	28,2	33,2	34,8	33,7	25,8	33,6	31,8	33,7	24,2	38,3	34,4	34,1	28,1
Капітальні видатки	% від ВВП	1,3	1,9	1,9	2,8	0,5	1,0	1,4	1,9	1,7	1,3	2,1	3,9	0,9	1,7	3,0
Дефіцит зведеного бюджету	% від ВВП	-1,9	-6,3	-1,5	-7,3	0,1	-5,3	-2,8	-8,8	3,7	0,4	-3,6	10,8	0,9	-2,8	-3,1
Надходження від приватизації	% від ВВП	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Банківський сектор																
Грошовий агрегат М0	% дпр	9,7	9,8	12,3	17,0	19,2	31,9	28,8	19,0	6,0	-1,3	-6,2	-0,1	-5,3	0,3	8,0
Грошовий агрегат М2	% дпр	16,0	17,9	19,2	17,5	17,7	13,4	14,2	5,4	9,0	3,1	5,6	4,0	-1,7	6,3	12,6
Вклади населення в нац. валюті	% дпр	19,1	26,5	33,4	38,0	7,9	-2,3	-12,3	-22,1	-19,1	-17,7	-16,6	-1,0	4,3	9,4	15,1
Вклади населення в ін. валюті	% дпр	17,0	14,7	8,4	0,9	19,8	10,2	5,5	18,0	25,4	11,6	3,7	-2,4	-16,1	-2,7	12,1
Кредити комерційних банків в нац. валюті	% дпр	8,6	7,4	10,2	16,9	12,3	4,9	-0,8	-9,1	-11,0	-11,8	-15,8	-20,8	-16,6	-13,3	-1,5
Кредити комерційних банків в іноз. валюті	% дпр	-4,4	-0,4	0,8	2,8	36,4	38,5	49,1	53,5	58,4	29,2	18,7	15,9	-15,0	-2,0	2,0
Довгострокові кредити комерційних банків	% дпр	-5,6	-2,7	-0,5	2,9	26,3	24,4	24,6	21,7	17,9	3,1	-5,7	-10,5	-18,1	-10,3	-1,1
Довгострокові кредити комерційних банків	% від загальн.	55,9	55,7	55,1	53,2	58,5	59,1	59,8	59,5	58,5	57,6	60,7	55,4	55,6	55,8	55,9
Середня процентна ставка за кредитами в нац. валюті	% річних	16,2	15,3	15,3	16,5	18,4	17,5	16,4	16,6	19,9	23,1	21,1	20,7	20,0	20,9	20,8
Середня процентна ставка за кредитами в іноз. валюті	% річних	9,4	9,7	9,6	8,8	8,7	9,4	9,2	8,8	8,2	9,3	9,2	9,1	8,9	9,1	8,3

Джерела: Національний банк України, Державний комітет статистики, Державне казначейство, Міністерство фінансів, розрахунки ІЕД
* зміна доданої вартості
[к] Дані не включають Крим, у 2015 році - не включають частину зони АТО, попередні оцінки платіжного балансу (НБУ), Нац.рахунки відповідно до SNA 2008 та КВЕД-2012, знецінення гривні вплинулс

Контакти:

Інститут Економічних Досліджень
та Політичних Консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01030 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.com.ua

Голова Правління

Ігор Бураковський
burakovsky@ier.kiev.ua

Виконавчий директор

Оксана Кузяків
kuziakiv@ier.kiev.ua

Директор з наукової роботи

Вероніка Мовчан
movchan@ier.kiev.ua

Центр економічних досліджень

Олександра Бетлій
betliy@ier.kiev.ua

Віталій Кравчук
Kravchyk@ier.kiev.ua

Ірина Коссе
kosse@ier.kiev.ua

Єлизевата Ухо
ukho@ier.kiev.ua

Катерина Фурманець
furmanets@ier.kiev.ua

Артур Ковальчук
kovalchuk@ier.kiev.ua

Ольга Красовська
krasovska@ier.kiev.ua

Олександр Крініцин
krinitsyn@ier.kiev.ua

Андрій Бутін
butin@ier.kiev.ua

Центр досліджень сучасного суспільства

Ірина Федець
fedets@ier.kiev.ua

Тетяна Олійник
oliinyk@ier.kiev.ua

Вікторія Беспалько
bespalko@ier.kiev.ua

Німецько-український агрополітичний діалог

Марія Ярошко
Yaroshko@apd-ukraine.de

Застереження

Місячний Економічний Моніторинг України, підготовлений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій, має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. Копіювання без попереднього узгодження заборонено. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.